

Bazar ertəsi, 11 iyul 2022

Məsələ 1. Oslo Bankı iki növ qəpik buraxır: alüminium (A ilə işaretlənir) və bürünc (B ilə işaretlənir). Məryəmin n ədəd alüminium və n ədəd bürünc qəpiyi var, onlar bir sıra boyunca ixtiyari ilkin qayda da düzülmüşdür. Zəncir eyni növ ardıcıl qəpiklərdən ibarət hər hansı bir ardıcılıqdır. Verilmiş müsbət tam $k \leq 2n$ ədədi üçün, Məryəm bu əməliyyatı təkrar-təkrar yerinə yetirir: o soldan k -ci qəpiyi əhatə edən ən uzun zənciri müəyyən edir və həmin zəncirdəki bütün qəpikləri sıranın sol ucuna köçürür. Məsələn, $n = 4$ və $k = 4$ olarsa, $AABBABABA$ düzülüşü üçün proses belə olacaqdır:

$$AABBBABA \rightarrow BBBAAABA \rightarrow AAABBBA \rightarrow BBBAAAA \rightarrow BBBAAAA \rightarrow \dots$$

$1 \leq k \leq 2n$ olan bütün elə (n, k) cütlərini tapın ki, hər bir ilkin düzülüş üçün bu proses zamanı müəyyəyən anda ən soldakı n qəpiyin hər biri eyni növdə olsun.

Məsələ 2. $\mathbb{R}^+$ müsbət həqiqi ədədlər çoxluğu olsun. Bütün elə $f: \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}^+$ funksiyalarını tapın ki, hər bir $x \in \mathbb{R}^+$ üçün, tam olaraq bir sayda $y \in \mathbb{R}^+$ var ki,

$$xf(y) + yf(x) \leq 2$$

bərabərsizliyini ödəyir.

Məsələ 3. k müsbət tam ədəd və S tək sadə ədədlərdən ibarət sonlu çoxluq olsun. İsbat edin ki, S -in elementlərini çevrə ətrafında yerləşdirməyin ən çoxu bir yolu (firlanma və əksetmə ilə bir-birindən əldə edilən düzülüşlər eyni sayıdır) var, belə ki, istənilən iki qonşu ədədin hasili hansısa x müsbət tam ədədi üçün $x^2 + x + k$ formasındadır.

Çərşənbə axşamı, 12 iyul 2022

Məsələ 4. $ABCDE$ qabarıq beşbucaqlısında $BC = DE$. Fərz edin ki, $ABCDE$ daxilində elə T nöqtəsi var ki, $TB = TD$, $TC = TE$ və $\angle ABT = \angle TEA$. AB düz xəttinin CD və CT düz xətləri ilə kəsişmə nöqtələri uyğun olaraq P və Q olsun. Fərz edin ki, P, B, A, Q nöqtələri düz xətt üzərində elə bu ardıcılıqla yerləşir. AE düz xəttinin CD və DT düz xətləri ilə kəsişmə nöqtələri uyğun olaraq R və S olsun. Fərz edin ki, R, E, A, S nöqtələri düz xətt üzərində elə bu ardıcılıqla yerləşir. İsbat edin ki, P, S, Q, R nöqtələri eyni bir çevrə üzərində yerləşir.

Məsələ 5. Bütün müsbət tam ədəd (a, b, p) üçlürlərini tapın ki, p sadə ədəddir və

$$a^p = b! + p.$$

Məsələ 6. n müsbət tam ədəd olsun. Skandinaviya kvadratı 1-dən n^2 -a qədər bütün tam ədədləri əhatə edən $n \times n$ ölçülü elə lövhədir ki, hər xanasında tam olaraq bir tam ədəd var. İki fərqli xana ortaqlı bir tərəfi paylaşırsa, bitişik sayılır. Yalnız özündən böyük ədədlər olan xanalara bitişik olan xana dərə sayılır. Yoxuş yolu bir və ya bir neçə xananın elə ardıcılılığıdır ki,

- (i) ardıcılığın birinci xanası dərədir,
- (ii) ardıcılığın hər bir sonrakı xanası əvvəlki xanaya bitişikdir,
- (iii) ardıcılığın xanalarına yazılın ədədlər artan sıradadır.

Skandinaviya kvadratında bütün yoxuş yollarının ümumi sayının mümkün ən kiçik qiymətini n -dən asılı olaraq tapın.